

Pro kotôv, vovkôv i inšych bratôv

Jan Maksimjuk

U siêtum teksti postarajemsie zobradi pudlaškie slovnickto zvjazane z štyrochnôžnymi zvirami, kotory vstryčajutsie (abo vstryčalisie koliś) na Pudlašy. Inačej kažučy, disiaka bude pro štyrochnôžnych pudlaškich představnikôv hromady *sysunôv* (ssaków) u *korolôvstvi* *zvirôv*.

Tam, de možna, dajemo ne tólko nazvy *zvirôv* u odinočnuj (sg) i množnuj (pl) ličbach mužčynského (m) i ženškoho (f) roduv, ale tože nazvy jich potômstva (s) i dijeslovy, kotorymi okreslujut hołosy *zvirôv* (h). Pry samiciach nekotorych domašnich *zvirôv* my šče dodajemo dijeslovy, kotorymi okreslujut jich poľovuju chôt (ch) i proces rodiênia potômstva (r). Pry vsiêch nazvach zaznačajemo pryzvuk.

KROWY

byk (m sg), bykí (m pl); koróva (f sg), korový (m f pl); telá (s sg), teláta (s pl); korový ryčát, myčát (h); koróva bydlúje (ch); koróva télitsie (r); [*dodatkovy nazvy*: tiôlka (f sg), tiulki (f pl), telúška (f sg), teluški (f pl), jaľôvka (f sg), jaľuvki (f pl) (*korova, kotora šče ne telilasie*); peršátka (f sg), peršatki (f pl) (*koróva z peršym telatom*); byčók (m sg), byčki (m pl) (*molody byk*); buháj (m sg), buhajiê (m pl) (*byk dla rozplodu*); vól (m sg), voľy (m pl) (*kastrovany byk*)]

KONIE

kůn (m sg), kóni (m f pl); kobýla (f sg), kobylý (f pl); žerebjá (s sg), žerebjáta (s pl); kóni irzát (h); kobýla pálitsie (ch), kobýla žerébítsie (r); [*dodatkovy nazvy*: žerebéc (m sg), žerebcíe (m pl), óger (m sg), ogerê (m pl) (*mołody kůn; kůn dla rozplodu*); žerôbka (f sg), žerubkí (f pl) (*mołodaja kobyła*)]

OWCE

barán (m sg), baraný (m pl); ovéčka (f pl), ovečkí (m f pl); jahniá (s sg), jahniáta (s pl); ovečkí mečát (h); ovéčka morkitájetsie (ch); ovéčka kótitsie (r) [*dodatkovy nazvy*: skôp (m sg), skopý (m pl) (*kastrovany baran*)]

KOTY

kôt (m sg), kotý (m f pl); kôška (f sg), kuškí (f pl); koteniá (s sg), koteniáta (s pl); kotý mjávkajut, mjavčát, murlýkajut (h); kôška marciúje, marciújetsie (ch); kôška kótitsie (r)

PSY

sobáka (m sg), sobáki (m f pl); súka (f sg), súki (f pl); ščeniá (s sg), sobačeniá (s sg), ščeniáta (s pl), sobačeniáta (s pl); sobáki bréšut, jávkajut, skúhlat, výjut (h); súka tiékaje, tiékajetsie (ch); súka ščénitsie (r)

ŚWINIE

paršúk (m sg), paršukí (m pl); sviniá (f sg), svíni (m f pl); porosiá (s sg), porosiáta (s pl); svíni kvičát, piščát, róchkajut (h); sviniá húkaje, húkajetsie (ch); sviniá porósitsie (r) [*dodatkovy nazvy*: pudsvínok (m sg), pudsvínki (m f pl) (*kilkochmiêsečne porosia*); knur (m sg), knurê (m pl) (*samec dla rozplodu*)]

KOZY (DOMOWE)

koziól (m sg), kozlý (m pl); kozá (f sg), kózy (m f pl); kozleniá (s sg), kozleniáta (s pl)

KRÓLIKI

król (m sg), krolíe (m f pl); krolícha (f sg), krolíchi (f pl); kroleniá (s sg), kroleniáta (s pl); krolícha morkitájetsie (ch); krolícha kótitsie (r)

ZAJĄCE

zájeć (m sg), zájci (m f pl); zajčýcha (f sg), zajčýchi (f pl); zajčeniá (s sg), zajčeniáta (s pl); zajčýcha morkitájetsie (ch); zajčýcha kótitsie (r)

WILKI

vovk (m sg), vovkí (m f pl); vovčýcha (f sg), vovčýchi (f pl); vovčeniá (s sg), vovčeniáta (s pl); vovkí výjut; vovčýcha tiékaje, tiékajetsie (ch); vovčýcha ščénitsie (r) [*dodatkovy nazvy*: vovčúk (m sg), vovčukí (m f pl) (*kilkochmiêsečne vovčenia*)]

NIEDŹWIEDZIE

medviěď (m sg), medvédi (m f pl); medvedícha (f sg), medvedíchi (f pl); medvedeniá (s sg), medvedeniáta (s pl); medvédi ryčát (h)

ŽUBRY

zubr (m sg), zubrê (m f pl); zubrýcha (f sg), zubrýchi (f pl); zubreniá (s sg), zubreniáta (s pl); zubrê ryčát (h); zubrýcha télitsie (r)

LISY

lis (m sg), lísy (m f pl); lisá, lisícia (f sg); liseniá (s sg), liseniáta (s pl)

BORSUKI

borsúk (m sg), borsukí (m f pl); borsučýcha (f sg), borsučýchi (f pl); borsučeniá (s sg), borsučeniáta (s pl)

JEŽE

jiěž, jůž (m sg); jožê (m f pl); joženiá (s sg), joženiáta (s pl)

TCHÓRZE

tchôr (m sg), tchorê (m f pl); tchorýcha (f sg), tchorýchi (f pl); tchoreniá (s sg), tchoreniáta (s pl)

WIEWIÓRKI

vavjôrka (f sg); vavjurkí (m f pl); vavjurčeniá (s sg), vavjurčeniáta (s pl)

MYSZY

myš (f sg); mýšy (m f pl); myšeniá (s sg), myšeniáta (s pl)

SZCZURY

ščur (m sg), ščurê (m f pl); ščurýcha (f sg), ščurýchi (f pl); ščureniá (s sg), ščureniáta (s pl)

KUNY

kuná (f sg); kúny (m f pl); kuneniá (s sg), kuneniáta (s pl)

ŁASICE

łaska (f sg); łáski (m f pl); łaseniá (s sg), łaseniáta (s pl)

BOBRY

bôbr, bobér (m sg), bobrê (m f pl); bobrýcha (f sg), bobrýchi (s pl); bobreniá (s sg), bobreniáta (s pl)

WYDRY

výdra (f sg); výdry (m f pl); vydreniá (s sg), vydreniáta (s pl)

JELENIÉ

olén (m sg), oléni (m f pl); olénicha (f sg), olénichi (f pl); oleneniá (s sg), oleneniáta (s pl)

SARNY

koziól (m sg), kozlý (m pl); kozá, sárna (f sg); kózy, sárny (f pl); kozleniá (s sg), kozleniáta (s pl)

ŁOSIE

łós (m sg), łósi (m f pl); łóša (f sg), łóšy (f pl); łoseniá (s sg), łoseniáta (s pl)

DZIKI

dzik (m sg), dzíki (m f pl); díka sviniá, dzičýcha (f sg); díkie porosiá, dzičeniá (s sg)